■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ۳۶۳۷-ISSN۱۷۳۵
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

دوشنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۸ | ۱۵ صفر ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۰۳ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Monday - 2019 October 14

حدیث روز: خصال

پیامبر اسلام (ص): هر کس به نیازمند کمك مالی و با مردم منصفانه رفتار کند چنین کسی مؤمن حقیقی است.

پلک احساس: حافظ

هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سرّ غیب
باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور

امروز در تاریخ:

- افتتاح مسجد دانشگاه تهران (۱۳۴۵ ش)
- تاجگذاری کوروش هخامنشی، پایه‌گذار امپراتور ایران (۵۲۹ ق.م)
- نخستین روزی که استعمار غرب پا به تنگه هرمز گذاشت (۱۵۱۵ م)
- تشکیل سازمان بین‌المللی استاندارد (۱۹۴۶ م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۱/۵۰ — غروب آفتاب: ۱۷/۳۱
اذان مغرب: ۱۷/۴۹ — نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۰۹
اذان صبح (فردا): ۴/۴۷ — طلوع خورشید (فردا): ۶/۱۰

پیش‌بینی آب و هوا سه‌شنبه

تهران	ایلام	اصفهان	تبریز	رشت	سنندج	شهرکرد	مشهد
۲۵ / ۱۴	۲۷ / ۱۱	۲۶ / ۶	۲۳ / ۱۰	۲۴ / ۱۵	۲۷ / ۸	۲۳ / ۲	۲۳ / ۸

حکمت ۶۵: نهج‌البلاغه

از دست دادن دوستان، غربت است.

راه هفتادوسوم

راه «عموعیسی»

علیرضا رأفتی
نویسنده

ساعت حدود یك نیمه‌شب است. رکوردر و دوربین را خاموش کرده‌ام و نشسته‌ام لب جدول خیابانی در شهر مهران و بازار کساد دستفروش‌ها را نگاه می‌کنم. می‌خواهی بگذار پای اعتیاد به کافئین یا بگذار پای عافیت طلبی یا هر چه که فکرش را بکنی اما صبح روز اول که زیر یك پتوی مسافرتی در یکی از اتاق‌های استراحت زائران از خواب بیدار شدم، کسی در سرم سرزنشم می‌کرد و دلش می‌خواست به جای آفتاب خشك مهران، باد اول صبح شهریار به صورتش بخورد و دانه قهوه سری‌لانکا را آسیاب کند و چکیدنش از فیلتر قهوه را نفس بکشد. اما الان کسی در سرم سرزنشم می‌کند و دلش می‌خواهد هر چه دارد بسپرد به مرز و پای برهنه برود آن‌طرف.

سر شب سوار ماشین علیرضا شدم که شهر را نشانم بدهد. شرمنده‌اش شدم که کار و بارش را رها کرده که من را در شهر بچرخاند اما گفت این هم خدمتی است و دوست دارد کمکم کند که مهران را به گوش و چشم مردم برسانیم. علیرضا دستفروش‌های کنار خیابان را که می‌دید سر تکان می‌داد و می‌گفت خوب نیست آدم در ایام اربعین فکر کاسبی باشد. به خدا اینها مهرانی نیستند. از شهرهای دیگر می‌آیند. چند دور که گشتیم ازش خواستم جایی پیاده‌ام کند که تنهایی خیابان را قدم بزنم. آمدم اینجا و نشستم کنار بساط عمو عیسی. به طعنه با لهجه آذری‌اش گفت: «هر عکسی که بگیری ۵ تومن می‌شه‌ها!» خندیدم. لیوانی دستم داد: «بیا یه چایی بخور معلومه خسته‌ای.» نشستم کنارش و با بی‌حوصلگی رکوردر را روشن کردم و همان‌طور که چای را سر می‌کشیدم از کار و کاسبی و زندگی‌اش سوال کردم. گفت: ما کارگریم. یعنی شغل نداریم. منم و همین وانت که می‌بینی. از شهر ما- مرند -تا مهران ۷۵۰ کیلومتر است. هزینه سفر کربلا در همین ایام که خرج زیادی ندارد هم برای ما زیاد است. این است که دم اربعین پول قرض می‌کنیم و جنس می‌خریم و بار وانت می‌کنیم تا اینجا. اینجا دستفروشی می‌کنیم. جنس‌ها که تمام شد پول قرض را سوا می‌کنیم، الباقی را می‌گذاریم جیب‌مان و می‌رویم کربلا. ما خرج زیارت‌مان را از دستفروشی تأمین می‌کنیم... نشسته‌ام کنار جدول و به وانت عمو عیسی فکر می‌کنم.

انتقام از ماتادور

یك ماتادور جوان اسپانیایی در جدال با گاو وحشی در میدان گاوبازی لاس ونتاس به شدت زخمی و دچار خونریزی شد.

به گزارش فرارو، گونزالو کابالرو ۲۷ ساله در این تورنمنت گاوبازی که به مناسبت روز ملی اسپانیا برگزار شد هدف حملات گاو غول پیکر قرار گرفت. شاخ‌های این گاو سیاه، کشاله ران گونزالو را پاره و زخم‌هایی بین ۲۵ تا ۳۰ سانتی‌متر روی بدن وی ایجاد کرده است.

این گاوباز در حالی مغلوب گاو شد که ویکتوریا فدریکا نامزد ۱۹ ساله وی که خواهرزاده پادشاه اسپانیاست از جایگاه VIP استادیوم در حال تماشای صحنه بود. بلافاصله با مداخله چند نفر ماتادور جوان به بیرون از میدان انتقال داده شد و پس از آن به بیمارستان سانفرانسیسکو د آسیس مادرید منتقل شد. وی تحت عمل جراحی قرار گرفته و وضعیت جسمانی مطلوبی ندارد.

گفت‌وگو با جواد بختیاری، خوشنویس و استاد نقاشیخط

آرامش یعنی صدای قلم و مرکب

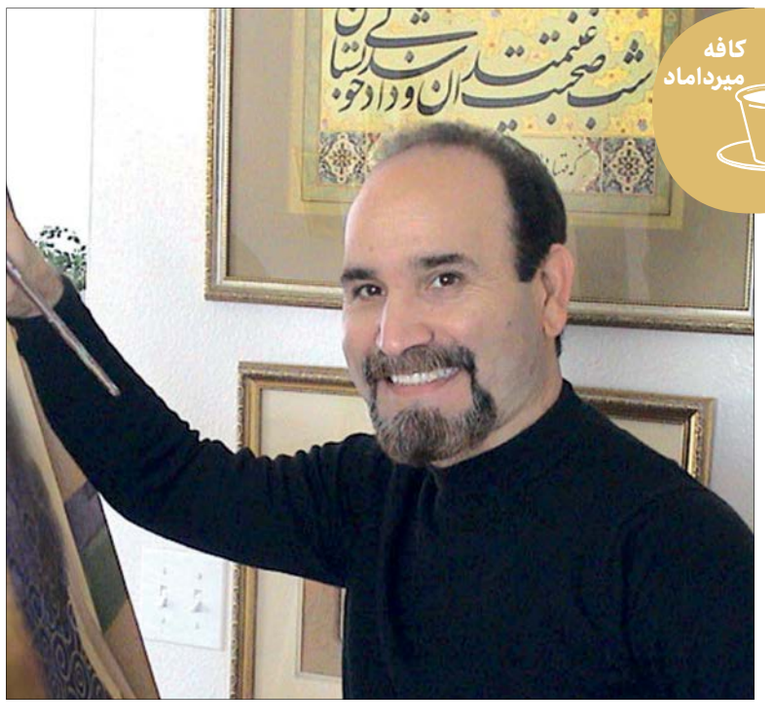

کافه میرداماد

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

برای ما خوشنویسی از دوران مدرسه شروع شد. دوره ابتدایی بودیم و باید با قلم و مرکب خوشنویسی را تمرین می‌کردیم و چه تمرینی بهتر از نوشتن حروف و کلمات به خط نستعلیق. برای ما خوشنویسی یعنی صدای قیژ قلم نی روی کاغذ و سیاه شدن انگشتانمان با مرکب خوشنویسی. برای ما خوشنویسی یعنی تراشیدن قلم نی با زاویه درست تا حروف در ابعاد هندسی درست روی خطوط نوشته شوند. همین دغدغه خط نستعلیق و نوشتن با قلم نی و مرکب بود که چشمانمان را پرسان می‌کرد روی کتیبه‌های مساجد و امام زاده‌ها و از همه مهم‌تر روی کتیبه‌ها و کاشی‌نوشته‌های حرم امام رضا (ع) و حتی کاشی‌نوشته‌های سردر خانه‌های قدیمی، آنجا که روی کاشی آبی با خط سفید می‌نوشتند: یدا... فوق ایدیهم ...

من که همه این سال‌ها چشمم به دنبال خط‌های خوش بود، هیچ‌وقت خوشنویس نشدم اما هنوز هم وقتی در گذشته پی صدایی می‌گردم تا از این همه صدای بیهوده رها شوم، ذهنم مرا می‌برد به صدای قلم نی روی کاغذ و همه جا ساکت می‌شود و همه ذهنم پر می‌شود از این صدا و بعد کلماتی که با خط خوش نوشته شده بودند در مغزم نقش می‌بندند: یامقلب القلوب ... بعدها که زنده‌یاد علی حاتمی سریال هزار دستان را ساخت، رضا خوشنویس (زنده یاد جمشید مشایخی) به هیبت همه خوشنویس‌هایی که در ذهن داشتم، تبدیل شد به خوشنویسی با همه نشانه‌هایی که در جست‌وجویش بودم. همه این‌ها را نوشتم تا به این برسم که خوشنویسی بوی خوش قدمتی را می‌دهد که دوستش داریم که آرامان می‌کند که در دنیای هیاهوهای بیهوده امروزی، سکونی است و سکوتی.

دیروز، روز خوشنویسی بود، هنری دیرینه که اگر بگوییم یکی از اصیل‌ترین و قدیمی‌ترین هنرهای ایرانی است، بیراه نگفته‌ایم. با استاد جواد بختیاری، خوشنویسی که هنرش را در نقاشیخط‌هایش به نمایش می‌گذارد هم‌صحبت شدم تا از حس خوب خوشنویسی بگوید. او که مدتی مدیر انجمن خوشنویسان هم بوده می‌گوید: این هنر بین جوانان طرفداران زیادی دارد و خانم‌های جوان بیشتر از آقایان طرفدار خوشنویسی هستند.

آیینه روح زیبایی ایرانی

بختیاری درباره اختصاص دادن یک روز به خوشنویسی می‌گوید: واقعیت این است که خوشنویسی به نوعی شناسنامه هنر ایرانی است. همین باعث شد که روزی را به این هنر اختصاص دهند و هنرمندان فعال در این حوزه یک هفته فرصت بیشتری داشته باشند تا هنر خود را به نمایش بگذارند، خوشنویسی را پاس بدارند و به مردم یادآوری کنند که خوشنویسی یکی از هنرهای دیرینه ایرانی است به خصوص خط نستعلیق که متعلق به ایرانیان است. خط نستعلیق اواخر دوره سلجوقیان سامان پیدا کرد. این خط تجمیع و آیینه روح بلند ایرانی است. خطی است پر از رمز و راز، این خط تنها هنر و دست‌ساخته بشری است که هندسه و زیبا شناسی آن بر نسبت‌های طلایی است. هیچ هنری در دنیا به اندازه نستعلیق ساختار هندسی درست و میزانی ندارد.

به بختیاری می‌گویم ریشه نقاشی ایرانی، مینیاتور است که تخت و بدون پرسپکتیو و عمق است. اما آنطور که شما گفتید، خط نستعلیق از هندسه منسجم برخوردار است، آیا می‌توان گفت، خط نستعلیق، نقدی که به مینیاتور ایرانی وارد می‌کنند را جبران کرده؟

این خوشنویس می‌گوید: این دو را نباید با هم قیاس کنیم. مینیاتور ایرانی یک جور آبستره است و خلاقیتی است که نقاشان ایرانی به خرج داده‌اند تا کپی‌بردار صرف طبیعت نباشند و آن را از زاویه خاص خود به نمایش بگذارند. نقاشی ایرانی بعد از اسلام در خدمت تصویرگری کتاب‌ها بوده و برای قاب گرفتن و آویختن روی دیوار نبوده. تصویرگری کتاب هم به گونه‌ای بوده که جایی را برای کتابت در نظر می‌گرفتند که توضیحاتی نوشته شود که این بخش را خوشنویس‌ها انجام می‌داده‌اند. بنابراین تصویرگری ایرانی همکاری یک نقاش و یک خوشنویس با هم بوده.

کتیبه‌های زیبا مکمل معماری ایرانی

بختیاری درباره خوشنویسی در معماری می‌گوید: اساس معماری ایرانی بر زیبایی است. در معماری مساجد و اماکن مذهبی و ساختمان‌های مجلل، نقاشی برای معمار ایرانی کاربردی نداشته به همین دلیل روی کاشی به جای تصویر، کلمات را خوشنویسی می‌کردند. بر عکس کلیساها که پر از تصویر و نقاشی است در ایران اماکن مذهبی پر از کتیبه‌های بسیار زیباست. آیات قرآن را بر کتیبه‌های زیبا خوشنویسی و حکاکی می‌کنند و به دلیل حرمت این کلمات این کتیبه‌ها را چند متر از زمین بالاتر نصب می‌کنند که در دسترس نباشند و دست آلوده آنها را لمس نکند که این هم جزو معماری ایرانی است. خوشنویسی در معماری ایرانی بخشی از هویت معماری ایرانی است که تاکید می‌کنم جزو هنر اسلامی است و در این زمینه هنر ایرانیان بی‌همتا است. در فرهنگ‌های دیگر، از خط در معماری بسیار کم استفاده می‌شود.

به بختیاری می‌گویم، تصویری که از خوشنویس‌ها به مردم ارائه شده، خوشنویسی هنر خلوت‌نشینی است، هنری است برای پر کردن تنهایی با کلمات. شما هم با این نظر موافقید؟

این استاد نقاشیخط می‌گوید: برای خطاطی و نوشتن باید یک جا بنشینی و بر نوشتن کلمات تمرکز کنی. نمی‌توانی بایستی و خطی بنویسی. اگر ذهنت شلوغ باشد و تمرکز نداشته باشی نمی‌توانی از پس ظرائف و آن پیچ و خم‌های قلم بر روی کاغذ برآیی، به همین دلیل است که خوشنویسان معمولا در خلوت و در سکوت کار می‌کنند.

بختیاری یادآوری می‌کند، در دنیای پر هیاهو و پرشتاب امروزی روی آوردن مردم به تابلوهای خوشنویسی و خرید و نصب آنها روی دیوار خانه یا محل کارشان، سکوت و آرامش ارزشمندی را به آنها هدیه می‌دهد. خوشنویسی ایرانی همراه با ادبیات است. یک خط خوش که مقابل چشم شماست، یک بیت شعر یا نثر ارزشمند را هم به شما یادآوری می‌کند. خوشنویسی هنری اصیل است که به نظرم باید قدر ببیند و بر صدر نشیند.

حقوق معلمان مقطع ابتدایی سوئیس

متوسط حقوق سالانه پرداختی به معلمان در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی ۳۲ هزار و ۸۱۶ دلار است، این رقم برای معلمان مقطع ابتدایی به طور متوسط ۵۸ هزار و ۱۷ دلار در سال است.

به گزارش ایسنا، سوئیس اینفو گزارش داد که با توجه به فدرالی بودن سوئیس، میزان حقوق در مناطق مختلف این کشور یکسان نیست به‌طوری که حقوق سالانه یك معلم در مهد کودکی در شهر ژنو از حقوق یك معلم دبیرستانی در گراوبوردن بیشتر است. از سوی دیگر اما به دلیل حساسیت زیاد جامعه به مساله آموزش، معلمی در سوئیس یکی از مشاغل پراسترس است به گونه‌ای که طبق اعلام دو انجمن بزرگ معلمان در سوئیس، حدود ۴۰ درصد کل این افراد در سال ۲۰۱۷ دچار سطوح مختلفی از استرس بوده‌اند.

با وجود شرایط بسیار خوب معلمان در سوئیس، این کشور با کمبود معلم روبه‌رو شده و با وجود آن‌که سالانه به‌طور متوسط ۵۰۰۰ معلم جدید وارد مدارس می‌شوند، بسیاری از مراکز آموزشی با کمبود نیرو مواجه هستند.

عکس: ایسنا

طبیعت بکر ییلاق «نم‌نمه‌پشت» ارتفاعات گیلان

قتل عجیب ستاره پاپ

شاید باورکردنی نباشد اما یك عکس سلفی باعث قتل بی‌رحمانه یك ستاره جوان پاپ در ژاپن شد. این موضوع جنجال‌های زیادی به همراه داشته و بار دیگر ماجرای عدم امنیت حریم خصوصی کاربران دنیای مجازی را یادآور می‌شود.

به گزارش انتخاب، همه چیز از زمانی شروع شد که یك مرد ژاپنی - که قاتل این ستاره جوان است - تصمیم گرفت به دلایلی که هنوز مشخص نیست به خواننده مذکور حمله کند. بنابراین تلاش کرد اطلاعاتی از زندگی این فرد پیدا کند. او ساده‌ترین روش یعنی مراجعه به شبکه‌های اجتماعی را انتخاب کرد. سپس در یکی از عکس‌ها زوم کرد و متوجه یك بازتاب در چشمان این ستاره پاپ شد. بازتاب مذکور نشان می‌داد نزدیك‌ترین ایستگاه مترو به خانه این زن کجاست و در نتیجه این مرد نیز با کمك گوگل استریت ویو موفق شد نزدیك‌ترین ایستگاه مترو به خانه زن را یافته و از طریق مکان‌های درج شده بالای عکس‌های قربانی مطمئن شد که خانه این زن نزدیك کدام ایستگاه است. این مرد ظاهراً با مطالعه فیلم‌هایی که از داخل آپارتمان زن در شبکه‌های اجتماعی ارسال شده بود، پرده‌های خانه را شناسایی کرده و سپس با مشاهده وضعیت نوری که از پنجره‌ها می‌تابید، حتی زمان‌های حضور این زن در خانه را نیز تشخیص داده بود. ممکن است شما یك ستاره پاپ نباشید، اما هنوز هم بد نیست برای امنیت خودتان هم شده به این نکته توجه کنید که همه جزئیات زندگی خود را در عکس‌های مختلف نشر ندهید.

مقطع حساس کنونی

داستان مهندس گنجوی و مهندس سنجری و گربه‌ها

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

در روزگار حکومت سلجوقیان، مهندس گنجوی و مهندس سنجری دو سهامدار عمده یك شرکت ارزش افزوده که در اثر سیاست‌های ابلاغی دولت سلجوقی با کاهش درآمد روبرو شده بودند، تصمیم گرفتند برای جبران درآمد از دست رفته خود کسب و کار تازه‌ای راه‌اندازی کنند. از همین‌رو مهندس گنجوی به یکی از شهرهای ناحیه مرکزی رفت و به ساکنان اعلام کرد برای حمایت از حقوق حیوانات، اگر کسی برای او گربه بیاورد، در ازای هر یك عدد گربه سه سکه نقره به او پرداخت خواهد کرد.

مردم که در اثر سیاست‌های اعمالی دولت سلجوقی تحت فشار اقتصادی شدیدی بودند، شروع به گرفتن گربه‌ها کردند و گربه‌های گرفته‌شده را به مهندس گنجوی تحویل دادند و در ازای هر گربه سه سکه نقره دریافت کردند. بدین‌ترتیب تمام گربه‌های ناحیه مرکزی توسط مردم گرفته و به مهندس گنجوی فروخته شد.

چند روز بعد مهندس گنجوی اعلام کرد از این پس در ازای هر گربه هفت سکه نقره پرداخت خواهد کرد. از آنجا که دیگر در ناحیه مرکزی گربه‌ای باقی نمانده بود، مردم کار و زندگی خود را رها کردند و به نواحی اطراف رفتند و گربه‌های آن نواحی را گرفتند و به مهندس گنجوی تحویل دادند و در ازای هر گربه هفت سکه نقره دریافت کردند.

چند روز بعد مهندس گنجوی اعلام کرد از این پس در ازای هر گربه بیست سکه نقره پرداخت خواهد کرد. وی افزود: البته من چند روز برای انجام کاری به شهر دیگری می‌روم و زود بازمی‌گردم و آن‌گاه به خرید گربه‌ها مبادرت می‌ورزم. فردای آن‌روز مهندس سنجری وارد ناحیه مرکزی شد و اعلام کرد تعداد زیادی گربه دارد و به قیمت پانزده سکه نقره می‌فروشد. ساکنان همه نقدینگی خود را روی هم گذاشتند و برای خرید گربه‌ها صف کشیدند و همه گربه‌ها را به قیمت دانه‌ای دوازده سکه نقره از مهندس سنجری خریدند. چندین روز گذشت و خبری از مهندس گنجوی نشد. چندین هفته گذشت و خبری از مهندس گنجوی و مهندس سنجری نشد. چندین ماه گذشت و خبری از مهندس گنجوی و مهندس سنجری نشد. چندین سال گذشت و خبری از مهندس گنجوی و مهندس سنجری نشد. و اینك چندین قرن گذشته است و خبری از مهندس گنجوی و مهندس سنجری نشده است.

خوراکی‌های ضد افسردگی

محققان تغذیه می‌گویند، تغییر رژیم غذایی و استفاده از میوه، سبزیجات، ماهی و گوشت بدون چربی می‌تواند افسردگی را در مدت سه هفته کاهش دهد.

به گزارش فارس، محققان استرالیایی به بررسی ۷۶ دانشجوی افسرده دانشگاه و بررسی رژیم غذایی آنها پرداختند و دریافتند، شکر چربی و مواد غذایی فرآوری شده بخش زیادی از سبك غذایی این افراد است. جایگزین کردن روال تغذیه‌ای آنها با یك سبك غذایی که سرشار از سبزیجات، ماهی و گوشت بدون چربی است، علاوه بر این‌که به سلامت آنها کمك می‌کند منجر به درمان افسردگی و کاهش نشانه‌های آن در مدت زمان سه هفته می‌شود.

کارشناسان توصیه می‌کنند، مصرف سه وعده غلات سبوس‌دار، سه قسمت گوشت بدون چربی، تخم مرغ، توفو یا حبوبات و همچنین دو قاشق غذاخوری روغن زیتون و یك قاشق چایخوری زردچوبه یا دارچین می‌تواند خطر ابتلا به افسردگی را در افراد کاهش دهد.